قاب سیما

چرا کوفه نتوانست به آینده منسجم تمدنی فکر کند؟

اصغر طاهرزاده میهمان یازدهمین شب از فصل قبله برنامه سوره بود. به گزارش فارس، وی در ابتدای برنامه با اشاره به اینکه کوفه از یک سو سطح بالایی از تفکر داشت و از سوی دیگر در برابر شام مرعوب بود، گفت: اگر از خودمان نگهبانی نکنیم این نحوه نخبگی می‌تواند موجب خودبینی در بین ما شود. کوفه شهرسازی در برابر کرباء نتوانست خود را به جامعه منسجمی تبدیل کند به‌توان آن را یک جامعه دانست، کوفه موحد بود، اما به جای حیات قدسی به قبیله‌های خود فکر می‌کرد.

طاهرزاده کوفیان را سرگردان در برابر پیشنهادهای امام خواند و بیان کرد: کوفه دربرابر خودش بلاتکلیف بود، چرا که در بستر انتخاب و اتحاد گم آورده بود. کوفه سرگردان بود چون می‌دانست چه چیزی خوب باید باشد اما نمی‌توانست درباره آن تصمیم بگیرد. کوفه با این حال از هم شهرهای دیگر برتر بود. حتی در زمان امام حسین(ع) همین بود. نه مکه و نه مدینه از امام دعوت نکردند و همراه امام نشدند و این را باید به این گفته از امام خمینی(ره) که این قدر، قرن کوفه محل استقرار امام‌زمان(عج) پس از ظهور خواهد بود. این کارشناس برنامه سوره، این پرسش را مطرح کرد که آیا اراده‌ای از سوی خدا برای پیروزی توحید بر شرک مطرح است یا خیر و در ادامه گفت: نبود درک تاریخی این مسئله، سبب ترس از سپاه شام بود؛ در حالی که جنگ بین کوفه و شام نبود بلکه جنگ بین نگاه توحیدی و غیرتوحیدی بود.

وی با اشاره به این گفته از امام خمینی(ره) که این قدر، قرن نابودی ابرقدرت‌هاست، بیان کرد: اراده خداوند بر این است که اسلام در یک مقطع تاریخی به ظهور برسد و این را باید درک کنیم؛ این مسئله در مورد انقلاب خودمان هم صدق می‌کند چراکه ذات انقلاب ما نیز توحیدی است.

وی با بیان اینکه کوفیان آینده‌ای برای خود نمی‌شناختند، به همین خاطر سرگردان شدند، تصریح کرد: قبیله‌گرایی و گروه‌گرایی ناخودآگاه موجب محدود شدن تفکر ما می‌شود و تنها به منافع خود فکر می‌کنیم؛ کوفه هم این نقطه ضعف را داشت و به همین خاطر نمی‌توانست به آینده منسجم تمدنی فکر کند. این مسئله در مورد انقلاب خودمان هم صدق دوستان اهل بیت و دشمن‌ترین دشمنان در کوفه بودند چراکه کوفه شهری ساختگی بود و روحی واحد نداشت. در همین زمینه باید بدانیم فقط ایرانی بودن برای داشتن روحی واحد کافی نیست و ایران به همراه تشیع و انقلاب اسلامی، می‌تواند در ما وحدت ایجاد کند.

طاهرزاده در بیان تفاوت‌های رهبری امام علی(ع) و معاویه گفت: حضرت علی بُعد مسلمانی را در نظر داشتند اما معاویه حاضر بود عربیت را تقویت کند و همین عربیت را تبدیل به ابزاری برای خود نمی‌شناختند، تصریح کرد: قبیله‌گرایی و گروه‌گرایی ناخودآگاه موجب محدود شدن تفکر ما می‌شود و تنها به منافع خود فکر می‌کنیم؛ کوفه هم این نقطه ضعف را داشت و به همین خاطر نمی‌توانست به آینده منسجم تمدنی فکر کند. این مسئله در مورد انقلاب خودمان هم صدق می‌کند چراکه ذات انقلاب ما نیز توحیدی است.

نکته ها

آیت‌الله حائری شیرازی

قیام و عدالت‌خواهی در نگاه امام سجاد(ع)

امام‌زین‌العابدین(ع) به سفر حجی می‌رفت. کسی(عَبّاد بصری) به ایشان رسید و گفت: «یا علی بن الحسین! تَرَکتَ الجِهادَ وَ ضَعُفتَ عَنهُ وَ أقبَلتَ عَلَی الحَجِّ وَ لَینِهِ؟ جهاد و جنگ را چون درسر داشت رها کردی و رو به حج که رَحمَت آورد‌نی؟ آن عبادت پر زحمت را رها کردی و این عبادت آسان را گرفتی؟! در حالی که خداوند فرموده «إن اللهَ اشتَری مِنَ المؤمنینَ أنفُسَهم و أموالَهم بِأنَّ لهم الجنة یقاتلون فی سبیلِ اللهِ فیقتلون و یقتلون وعدا علیه حقا فی التوراه والإنجیل والقرآن و من أوفی بعهده من الله فاستبشروا ببیعکم الذی بایعتم به و ذلک هو الفوز العظیم». آیات قرآن در مورد ثواب و اهمیت جهاد را به رخ حضرت می‌کشید!

حضرت فرمود: «خب بفرمایید ادامه دهید!» یعنی این آیه را که خواندی، آیه بعدی‌اش را هم بخوان!

آیه بعدی را خواند: «التائبون العابدون الحامدون السائحون الراکعون الساجدون الامرون بالمعروف و الناهون عن المنکر و الحافظون لحدود الله و بشر المؤمنین»، وقتی به «الحافظون لحدود الله» رسید، حضرت فرمود: «حفظون لحدود الله نیستند، ما جهاد را رها می‌کنیم و می‌آییم سراغ حج!»

پیش از القاب، نوع عده مبارزات رسید، فعالیت سیاسی‌اش را تحت‌الشعاع قرار داد و به مقام شهادت رسید. چطور شد که یکی شد امام و یکی شد شهید؟ او که به مقام شهادت